

บทที่ 1 บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของโลกโดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ และความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ทำให้ไม่เป็นไปตามฤดูกาล เช่น ในบางฤดูกาลมีฝนฟ้าคะนอง ฝนตกชุกแรง ทำให้เกิดความเสียหายกับบ้านเรือน พืชพันธุ์ และสิ่งมีชีวิต เช่นเดียวกับบางฤดูมีสภาพอากาศแห้งแล้งอุณหภูมิสูงขึ้นอย่างมากและรวดเร็ว ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการผลิตพืชทั้งในด้าน ปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากไม่สามารถคาดการณ์สภาพอากาศตามแต่ละฤดูกาลได้ หนึ่งใน เทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมจากเกษตรกรที่จะช่วยรักษาและควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมใน การเพาะปลูกพืช คือ การเพาะปลูกภายในโรงเรือน ซึ่งนอกจากจะช่วยป้องกันโรคแมลง และฝนได้ แล้วสำหรับโรงเรือนที่ดีจะสามารถควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศตลอดจนสภาวะ อากาศที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชอื่นๆ ด้วย (ไกรเลิศ และคณะ, 2549)

ไม้ดอกจัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่า ซึ่งมูลนิธิโครงการหลวงได้ส่งเสริมปลูกในพื้นที่ศูนย์ พัฒนาโครงการหลวง 19 แห่ง จำนวน 37 ชนิด พื้นที่ปลูกรวมทั้งสิ้น 309.96 ไร่ เกษตรกรที่ได้รับการ ส่งเสริม 642 ราย มูลค่าเงินคั้นเกษตรกรรวม 33,725,836.25 บาท กล้วยเป็นพืชอันดับที่ 1 ในจำนวนชนิดทั้งหมดของไม้ดอกที่จำหน่ายผ่านตลาดมูลนิธิโครงการหลวง โดยมีมูลค่าการ จำหน่ายเป็นอันดับหนึ่งต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ.2558 มีพื้นที่การ ผลิตทั้งหมดจำนวน 133.74 ไร่ ในพื้นที่เกษตรกรศูนย์ฯ ทุ่งเรา สถานีฯ อินทนนท์ อ่างาง และ ปางดะ เกษตรกรผู้ปลูกทั้งหมด 69 ราย ปริมาณการผลิต 1,024,900 ดอก และมีมูลค่า 13,729,510 บาท (ฝ่ายงานไม้ดอก, 2557) อย่างไรก็ตาม การผลิตกล้วยยังมีปัญหาการผลิตทั้ง ในด้านความสม่ำเสมอ คุณภาพผลผลิต ต้นทุนการผลิตที่สูงจากการใช้ปุ๋ย ยาหรือสารเคมีต่างๆ และสภาพแวดล้อมที่ไม่สามารถควบคุมได้แม้ผลิตภายใต้โรงเรือน ประกอบกับสถานการณ์ภัย แล้งที่จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในอนาคต

สำหรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปลูกกล้วย ในด้านพื้นที่ปลูกควรปลูกในที่ที่ ระบายน้ำได้ดีมีความเป็นกรดเล็กน้อย pH 5.5-6.5 และต้องการแสงประมาณ 6-10 ชั่วโมงต่อวัน อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเจริญของกล้วย กลางวัน 20-25 องศาเซลเซียส และกลางคืน 15-18 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นช่วงอุณหภูมิที่จะทำให้ได้ดอกที่มีคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง หากอุณหภูมิ สูงกว่า 28 องศาเซลเซียส ควรให้ความชื้นในอากาศให้สูงเพื่อชะลอการคายน้ำ และหากอุณหภูมิ ต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส การเจริญเติบโตและการออกดอกจะช้าอย่างมาก ความชื้นสัมพัทธ์ที่ เหมาะสมกับการเจริญของกล้วยคือร้อยละ 70-80 ซึ่งกล้วยจะให้ผลผลิตสูงและดอกมีคุณภาพ ดี ถ้าความชื้นแสงมากและช่วงวันยาว (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2556)

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง จึง ได้ศึกษาโครงการศึกษารูปแบบโรงเรือนและระบบการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการปลูกกล้วย พบว่า รูปแบบโรงเรือนหลังคาคลุมพลาสติก ด้านข้างติดผ้าสับบอนด์ ให้จำนวนดอกและมูลค่า ผลผลิตมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรือนหลังคาคลุมพลาสติก ด้านข้างเปิดโล่ง ดังนั้น การศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จะดำเนินการทดสอบระบบการให้แสงเพื่อเพิ่มคุณภาพและ

ปริมาณของดอกกุหลาบอีกทั้งทดสอบสูตรปุ๋ยที่เหมาะสมสำหรับกุหลาบ เพื่อให้การให้ปุ๋ยเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและลดต้นทุนการผลิต สามารถทำให้กุหลาบมีคุณภาพที่ดี แข่งขันในด้านราคา และเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง และสร้างรายได้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระบบการให้แสงและการจัดการปุ๋ยในโรงเรือนที่เหมาะสมต่อการปลูกกุหลาบบนพื้นที่สูง

ขอบเขตการดำเนินงาน

- 1) สำรวจและรวบรวมข้อมูลระบบการให้แสงและการจัดการปุ๋ยในโรงเรือนกุหลาบที่ปลูกในพื้นที่โครงการหลวง 2 แห่ง
- 2) ดำเนินการทดสอบระบบการจัดการภายในโรงเรือนที่เหมาะสมสำหรับกุหลาบบนพื้นที่สูง ในพื้นที่โครงการหลวง 1 แห่ง โดยเปรียบเทียบวิธีการให้แสงและปุ๋ยสูตรที่ 1 และปุ๋ยสูตรที่ 2 ในพันธุ์กุหลาบส่งเสริม อย่างน้อย 2 พันธุ์

